

ŞEHR-İ RAMAZAN

ÖZLÜCE NURETTİN TOPÇU KIZ ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ RAMAZAN YAYINIDIR

BİR SİMİTÇİNİN RAMAZAN EYLEMİ / AKİF EMRE

Sabah köşede gelip geçeni umursamayan ama belli bir nezaket ölçüsünde izleyen duruşuyla tezgahının başında görürdüm. Kırık dökük küçük iskemlesine oturmuş tezgahın kalan simitleri düzeltir bulurdum hep. Gelip geçene satıcı gözüyle bakmaz, kendi halinde bir şeylerle oyalanır bulurdum hep. Tanıdık müşterilerinin gözünün içine bakarak “bu sabah da almıyor musunuz” baskısından kaçınmanın bir yolu olduğunu düşündüm. Selam verdiğinizde sessiz bir nezakete alır ama hiçbir zaman tipik simitçi tavrını takınmazdı. “Buyurun, taze simit” türü bir tezgahtarlık yaptığını hatırlamıyorum.

Müşterisi yoksa o, şehrin en işlek caddesindeki köşe başında oturur eline tutuşturulmuş gibi tuttuğu gazetesini okur bulurdum. Bazen simit tezgahının başında bulamadığım olurdu. Beklemek zorunda kaldığım çok olmuştur. Koşarak gelir kendine özgü sessiz nezaketiyle “buyurun” derdi. Koşarak gelişi bir müşteriyi kaçırmaktan yahut yalnız bıraktığı tezgahının başına bir iş geleceği endişesinden çok orada, camekanlı simit tezgahının başında sizi bekletmeye kaygısından kaynaklandığı hissine kapılırdınız. Bunu hissederdiniz, tüm sermayesi simitlerini, o günkü satıştan elde ettiği bozuk paralarını biriktirdiği kutuyu caddenin ortasında bırakıp gitmesinden bu anlamı çıkartırdınız.

Sabahları erken gelen ilk partiye yetişememişseniz saat 10”dan sonra fırından yeni çıkan ikinci parti sıcak simit için sipariş verebilirdiniz. Büyük iş merkezlerinin katlarına hızla tırmanır kaç simit istemişseniz soğumadan poşet içinde getirirdi. Bu arada tezgahını, simitleri ve bozuk para kutusuyla birlikte bu devasa şehrin kalabalığına terk eder, tavırlarından bir şey olacağı endişesi taşımadığını rahatlıkla çıkarabilirdiniz.

Bir ara okullar tatil olduğunda ilk okula giden oğlu yardımcı olarak geldi yanına. Ara sıra tezgahı oğluna emanet ettiği de oluyordu.

Geçmiş zamanlardan kalma bilge, yaşlı, piri fani ihtiyardan bahsettiğim sanılmasın. Orta yaşlarda hafif minyon, kıpkırmızı yanakları en küçük tepkide renklenen bir modern şehir satıcısı... Biraz mahcup, sessiz kendi halinde, uyuşuk değil ama dünyaya fazla metelik vermeyen, yırtıcı bir esnaf görüntüsünden uzak ama ekmeğini çıkarmak için alın teri döken bir görünümü vardı.

Herhalde hayatımda ilk defa son bir yıl içinde sabahları düzenli simit almaya başladım. Kimileri çay simit nostalgisine bayılsa da ben pek hazzetmedim. Simit tadı hiç çekici gelmemiştir. Ama sadece bu adını bile daha bilmediğim simitçiden sıcak simit almak için tezgahın başında bazen sıra bekledim bazen sabırla orta yerde bıraktığı tezgahının başına dönmesini bekledim kaldırımın ortasında.

Ramazanın ilk günü hafta başı sabahı o köşeye vardığımda bir şeyin eksik olduğunu fark ettim. Simitçi yoktu. Hayır, sadece simitçinin kendisi değil tezgahı da yoktu. O an oruç olduğumu hatırladım.

Ramazan geldiğinden beri simitçinin köşesi boş.

Hayatını simit satarak kazanan birinin Ramazanda çalışmama lüksü olabilir miydi?

Kendisi oruç tutuyor diye oruç tutmayanları sabah çay-simit zevkenden mahrum bırakmaya hakkı var mıydı? Böyle ramazanda simit satmayarak oruç tutmayan vatandaşlarımıza dolaylı baskı uygulamış olmuyor muydu? Ne yani, sabahın erken saatlerinde kahvaltı yapmadan yola çıkıp yoğun trafikte ofislerine gelen insanlar çaylarının yanında alıştıkları damak tadını bozmak zorunda mı kalacaklardı?

Tüm bu sorular karşısında bu simitçinin ramazan eylemini nasıl değerlendirmeli? Belli ki bu ekonomik şartlarda rasyonel bir izahı yok bu davranışın.

Her şeyden önce oruçlu olduğum halde ilk bana orucu, ramazanı hatırlattı. Onun o gün, o köşe başında olmayışı ile sokakta, meydana, işyerinde, otobüs duraklarında ramazanın geldiğini hatırlatan bir boşluk

bırakmıştı. Hayatımıza adeta bir işaret bırakan bu çekiliş, aslında hayatımıza giren, gelen ve dolduran ramazana yer açmak isteyen bir çekilmeydi.

Sokaktan akıp giden kalabalıktan birilerinin eteğinden çekerek haberin var mı oruçtan diyen bir çekilme...

Orucun hayatın merkezinde olduğu, asıl olanın oruç tutmak, orucun insanları tutması olduğunu ihtar eden bir çekiliş. Oruçluya karşı gayri Müslim komşusunun bile saygı duyduğu, açıktan yemediği, birlikte iftar yapılabildiği bir iklimi hatırlatan çekilme. Oruçludan oruç tutmayana neden tutmadığını hatırlatırcasına oruçlu oluşunu açığa vurduğu için ayıplanmadığı bir toplumun erdemine bürünerek çekilme.

Hayatın kredi kartlarına, aylık ödemelere göre ayarlandığı günümüzde orucu hatırlatmak ve orucu yaşatmak adına tek geçim kaynağını “piyasadan çekme”nin izahı olabilir miydi? Artık bu sorunun cevabını oruç tutanlar bile bilmiyor. Veya bu soruyla yüzleşmekten kaçınıyor. Oysa o simitçi tam da bu nedenle kaçmıyor, çekiliyor;

meydanlarda oruca yer açmak için. İnsanların “mabudu para, mabedi banka” olduğu bir çağda ne anlamı olabilirdi bu tavrın. Bu çağda böylesi bir tevekkül anlayışının yeri olabilir miydi?..

Evet, simitçi hala gelmedi; çünkü Ramazan bitmedi henüz.

Piyasadan çekilerek kendi çapında sisteme posta koyuyor. Oruca saygı göstererek toplumsal dayatmaları alt üst ediyordu. Aslında çok tehlikeli bir çığır açıyor; dinin kamusal alanı kuşatmasına yardımcı oluyordu böylece. Toplumsal düzeni değiştirmeye yönelik bir kalkışma olarak bile yorumlanabilirdi. Aslında o sıradan bir Müslüman gibi yaşamaya çalışıyordu, ne eksik ne fazla. Her anlamda paradigmayı parçalıyordu köşe başındaki simitçi.

BİR AYET

Kime uzun ömür verirsek onu yaratılış çizgisinde tersine çeviririz. Hiç düşünmezler mi!

Yasin / 68. Ayet

BİR HADİS

“Bir genç ihtiyar bir kimseye yaşından dolayı hürmet ederse, Allah da ona yaşlılığında kendisine hürmet edecek birisini hazırlar.” (Tirmizi, Birr, 75)

RAMAZAN

Ramazan mübarek ay, müminlerin balayı;

Hatırla der, suyu bal kaybedilmiş sılayı...

Necip Fazıl Kısakürek

23 MART CUMARTESİ

İMSAK VAKTİ :05.31

AKŞAM/İFTAR VAKTİ: 19.26